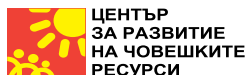

Брой 17, 2013 година

ИНФОБЮЛЕТИН

ИНФОРМАЦИОННО ИЗДАНИЕ

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

1000 София | ул. Граф Игнатиев 15, ет. 3

тел.: (+359 2) 915 50 10

факс: (+ 359 2) 915 50 49

hrdc@hrdc.bg | www.hrdc.bg

Приемно време:
вторник и четвъртък
от 14.00 ч. до 17.00 ч.

Втора национална конференция „Насърчаване на четенето“ Балчик 2013

Секторна програма „Коменски“ и дейност eTwinning насърчават четенето

В периода 9-12 юли 2013г. в град Балчик за втори път се проведе Националната конференция „Насърчаване на четенето“, организирана от Центъра за развитие на човешките ресурси – Националната агенция, управляваща за България най-голямата европейска програма за образование и обучение, Програмата „Учене през целия живот“.

По време на конференцията учители от училища и детски градини, директори, библиотечни работници, университетски преподаватели, студенти, театрални творци имаха възможност да обменят успешни педагогически практики и да дискутират значими в професионално отношение теми.

В рамките на конференцията участниците имаха възможността да представят своя успешен опит под формата на презентации, ролеви игри, дискусии, изложба и др. Интерес представляваха теми като „Насърчаване на грамотността и четенето – европейска политика 2020 в контекста на инициативата Грамотност за четене“, „Множествените интелигентности и възможностите за насърчаване на четенето в предучилищна и училищна възраст“, „Подобряване на четенето и грамотността чрез ИКТ“, „Работата по международни проекти – път за насърчаване на четенето“, „Творчески подходи към на-

сърчаване на четенето – методи и проектни продукти“ и много други.

Участниците в конференцията се запознаха с успешно реализирани проекти по секторна програма „Коменски“ и дейност eTwinning, чиито цели и дейности за насочени към стимулиране на учениците да четат и да повишават грамотността си. Друг акцент в конференцията бе представянето на инициативата „Литературна разходка из Добруджа“, както и документален филм за българския писател и литературовед проф. Иван Шишманов.

В последния работен ден от събитието участниците се разделиха на работни групи според типа институцията, в която работят – детски градини и начална училищна степен, гимназиална степен, читалища и библиотеки. Работните групи обмениха опит за успешни практики за насърчаване на четенето в съответния етап на образованието. В края на деня резултатите от дискусията на работните групи бяха обобщени и представени пред аудиторията. Дискусията на тема „Библиотеките и читалищата – хранилища на грамотността и четенето“ предизвика особено голям интерес сред участниците.

В рамките на Втората национална конференция „Насърчаване на четенето“ отново беше предвидено време за представяне на изложбата „Какво четеш?“. Целта на излож-

бата бе участниците да покажат и обсъдят помежду си любими свои книги. След това книгите от изложбата бяха връчени като дарение от името на конференцията за библиотеката на Двореца в град Балчик, както и за библиотеката на читалище „Паисий Хилендарски“ в града. Дарението прие г-жа Елена Бъчварова от името на Двореца и г-жа Иванка Томова, главен библиотекар на читалище „Паисий Хилендарски“, Балчик.

Всички присъстващи бяха наградени със сертификати за участие в конференцията. Материалите, разработени по време на конференцията, и в частност в рамките на работните групи, ще бъдат публикувани в специално издание на Център за развитие на човешките ресурси по повод приключилата конференция. В процес на отпечатване е и изданието, посветено на Първата национална конференция „Насърчаване на четенето“, проведена през м. юли 2012 година.

Втората национална конференция „Насърчаване на четенето“ премина изключително успешно, за което свидетелстват и множеството поздравителни адреси от участници в събитието. Темата предизвика огромен интерес сред образователните среди в България и вече са факт идеи за организирането на Третата национална конференция „Насърчаване на четенето“ през 2014г.

Програма „Еразъм“ в Академия на МВР

Израз на убедеността за много-аспектната полезност от участие в програмата „Еразъм“ и желание за продължаване на участието в нея е изработеното от участващите курсанти лого на Еразъм мобилността на Академията.

Академията на МВР притежава разширена Университетска харта Еразъм, връчена от Европейската комисия през 2010 г. Но за да бъдат използвани възможностите, които тя предоставя, Академията трябваше да измине дълъг път на подготовка.

В началото се сблъскахме с проблема за изискваната минимална продължителност на студентската Еразъм мобилност – 3 месеца. Правилникът за вътрешния ред на Академията строго ограничава периода на отсъствие от учебните занятия до 2 седмици. Това доведе до невъзможност курсантите да се възползват от Еразъм мобилността. Ето защо се наложи провеждането на процедури по въвеждане на нови правила в учебния процес, позволяващи включването на курсантите в програмата „Еразъм“.

Трудностите за участието не се оказаха само вътрешни. Безспорно, за да могат да се реализират целите на програмата и да се осъществи трансфер на кредити, най-подходящ като партньор е университет със същото направление и съдържание на обучението. Но в другите европейски страни полицейската образователна система е доста различна. Повечето нямат висш полицейски университет, а тези, които имат такъв, не всички имат Харта Еразъм. От нашето проучване се установи, че полицейските академии в Европа, притежаващи Харта Еразъм, са само 11.

Специфичността на полицейското висше обучение, което по отношение на съдържанието до голяма степен е с национална специфика, ограничава сътрудничеството в тази област. В Европа неговото „отваряне“ и стъпки за обмен започват през последното десетилетие. Все още не може да се говори за съпоставимост на учебните програми и курсове в различните европейски полицейски университети. Но в крайна сметка това е и смисълът на програмата „Еразъм“ – преодоляване на тези различия, хармонизиране на образователните системи и изграждане на Европейското образователно пространство.

Независимо от трудностите, ние, провокирани от желанието Академията на МВР да отстоява позициите си на съвременен университет, направихме необходимото за съобразяване с параметрите и за включване в европейската програма за сътрудничество във висшето образование – програмата „Еразъм“.

През последната академична година – 2012/2013 година, Академията реализира успешно участие по програмата, като осъществи 14 изходящи студентски мобилности и 3 входящи, 4 изходящи мобилности на преподаватели с цел преподаване и 2 изходящи мобилности на служители с цел обучение, обмен на опит и споделяне на добри практики.

Мобилностите се проведеха в *Естонската академия на науките за сигурност* в гр. Талин, *Академията на полицейските сили* в Братислава, Словакия и *Националния университет за обществени услуги*, факултет „Полицейски науки“ в Будапеща, Унгария. Включиха се курсанти от III РБК от специалност „Противодействие на престъпността и опазване на обществения ред“ на факултет „Полиция“ и от IV РБК от специалност „Пожарна и аварийна безопасност“ на факултет „Пожарна безопасност и защита на населението“ на АМВР, както и преподаватели от факултет „Полиция“ и катедра „Чуждоезиково обучение“.

Преди заминаването на курсантите за трансграничното им продължаващо обучение, АМВР съгласува техните учебни програми с партньорските университети. Бяха избрани *Еразъм* курсове, позволяващи трансфер на повече от 15 кредита.

По време на *Еразъм* мобилността, преминалите през строги критерии за участие курсанти, се представиха повече от отлично. Те получиха от приемащия университет пълния брой на предварително заявените кредити и отлични оценки, както за усвоените знания, така и за включване в академичния и социален живот на съответния университет.

Курсантите на АМВР оцениха своето участие в мобилността като една много добра възможност за разширяване на професионалната си подготовка, за придобиване на интеркултурни и езикови компетенции. Това е една възможност още в студентските години бъдещите служители на МВР да контактуват с европейски учени и експерти в полицейската дейност, да се срещнат с връстници – бъдещи колеги – и да се формират като личности с европейско мислене. Това повишава тяхната пригодност за бъдеща реализация, за постигане на личностно развитие, а също самооценка и мотивация за включване по нови европейски програми.

Те споделиха още, че с предложената възможност да живеят в друга действителност, програмата „Еразъм“ им позволява да опознаят друга култура и обичаи и най-вече да усъвършенстват работния език – английски. Констатираха формиране на умения за справяне с промяната, за опознаване и приемане на различното, за разбиране и уважение на другата култура. Почувстваха са своята европейска принадлежност, като са оценили в по-голяма степен националната си идентичност. Придобитата компетентност за адекватно участие в интернационална среда ще им дава увереност за безпроблемна мобилност в бъдещия им професионален път.

С това свое участие в програмата „Еразъм“ Академия на МВР на практика осъществява реално идеите на Болонския процес и се включва в Европейското пространство за сътрудничество във висшето образование.

Като резултат от участието в курсантската *Еразъм* мобилност са и издадените по програмата две авторски книги:

• „*Научни доклади от курсантската Еразъм мобилност*“ – включва научни разработки от преподавания материал в съответния партньорски университет.

• „*Какво е да си Еразъм курсант?*“ – поместени са разказите на курсантите на Академия на МВР от запечатани впечатления и преживявания от реализираната мобилност.

Успешното участие в програмата „Еразъм“ през академичната 2012/2013 година, разработената и установена със специално разработения *Правилник вътрешна процедура за реализиране на Еразъм мобилности*, ни дава увереност да продължаваме и разширяваме участието си, като използваме и другите дейности на програмата.

гл. експ.

д-р Красимира Василева, сектор „Международно сътрудничество“, Еразъм координатор на АМВР

Първи стъпки в новата програма на ЕС за образование, обучение, младеж и спорт „Еразъм+“

На 1 януари 2014г. стартира новата програма на ЕС за образование, обучение, младеж и спорт. Новата програма е наследник на Програмата „Учене през целия живот“ и Програмата „Младежта в действие“. Европейската комисия публикува на своята официална уеб страница **Програмното ръководство на Еразъм+**, както и **примерни формуляри** за кандидатстване по съответните Ключови дейности и целеви групи. Наскоро беше публикувана и **Общата покана за кандидатстване** на всички официални европейски езици.

Преди кандидатстване

Нов момент в Програмата „Еразъм+“ е необходимостта от еднократно регистриране на кандидатстващата организация в единен портал на Европейската комисия (**European Commission Authentication Service – ECAS**). Наличието на тази регистрация е необходимо условие при кандидатстване на финансиране и важи за всички потенциални бенефициенти – училища, детски градини, университети, обучителни институции, бизнес организации, читалища, библиотеки и др.

Регистрацията се осъществява в три стъпки:

1. Регистриране на потребителско име в единния портал – директна връзка: <https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi>. За информация около регистрацията можете да разгледате публикуваното на Интернет страницата на ЦРЧР Ръководство.

2. Вход в портала за участници с вашето потребителско име и парола – директна връзка: <https://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/home.html>

3. Регистриране на вашата организация и получаване на PIC (Персонален идентификационен код). Този код се издава само веднъж и ще ви е необходим при всяко кандидатстване на организацията.

Един различен метод на Euroguidance България The 3S method - "Sifting, shaping, and sharing – Brainstorming Career Paths through Bread-making"

Еврогайдънс България е част от европейската мрежа от центрове в 34 страни, която подпомага развитието на качествени услуги за кариерно ориентиране в Европа. В тази връзка представяме метода „Пресяване, оформяне и споделяне – Мозъчна атака на кариерни пътища чрез месене на хляб“ (The 3S method - "Sifting, shaping, and sharing – Brainstorming Career Paths through Bread-making") разработен от д-р Надежда Савова.

Методът може да бъде използван при работа с групи с:

идентичен произход;

различен произход с цел да се насърчи взаимното генериране на идеи и умения и всички да се обединят около многообразието на своите предложения. Методът дава възможност на участниците

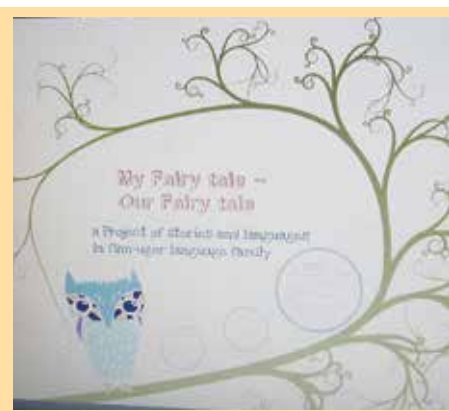
да натрупат опит чрез иновативен начин за кариерно консултиране, където етапите на месене на хляб се превръщат в полезни метафори, които да помогнат на хората да осмислят живота си и да намерят нови идеи за алтернативни кариерни и личностни пътища. Етапите на приготвяне на хляба се използват като метафори за:

Пресяване на брашното: По време на този етап идеите се пресяват и започва процес на подредба по теми и посоки.

Оформяне на хляба: Омесването на тестото и умереният натиск имат оформяща сила, чиято посока е постигането на единство и холистичност на идеите, нагласите и действията.

Разчупване и споделяне на хляба: Разчупване на предразсъдъците и разделенията и намирането на общ език чрез споделянето на общия хляб. Ароматът на топлия хляб се издига като "душичка" и така припомня за "насъщния", т.е. онзи хляб над същността му, за нуждата да се издигаме над всекидневните материални грижи и да открием най-ценното в споделяната човечност.

Във всяка една от тези фази участниците се превъплъщават в три основни роли на **мечтател**, **критик** и **реалист** с мисълта възникналите идеи да бъдат обсъдени от различни гледни точки и да бъдат изградени по най-конструктивния и правдоподобен начин, така че да се превърнат в алтернативи и решения.

През март 2013 г. експертите от националното звено за координация по дейност eTwinning - България към Център за развитие на човешките ресурси ме поканиха да участвам като лектор в организираната от Центъра международна eTwinning конференция за професионално развитие, част от програмата на Европейския съюз „Учене през целия живот“. Събитието се състоя от 25 до 28 април 2013 г. в хотел „Шератон“, гр. София.

eTwinning в помощ на преподаването по английски език

eTwinning (www.etwinning.net) е онлайн портал, създаден по инициатива на Европейската комисия с цел насърчаване на международните училищни проектни партньорства чрез използване на много форми на ИКТ. Темата на априлската eTwinning конференция беше „Добри педагогически практики за развитие на ключови компетенции“ (комуникация на майчин език, комуникация на чужди езици, математически умения и основни познания в науката

и технологиите, компютърни умения, умения за учене, социални и граждански компетенции, инициативност и предприемчивост, културни познания).

Работната група, който ръководих, имаше за цел да демонстрира как проектите eTwinning могат да бъдат трамплин за професионално развитие на учителя. Фокусът беше представяне на добри практики, използвани в нашето училище - 88-мо СОУ „Димитър Попниколов“,

гр. София, които могат успешно да се приложат за: мотивация на учениците и усъвършенстване на социалните им компетенции;

- изграждане на умения за интеркултурно общуване;
- преподаване на английски език с помощта на съвременните технологии;
- отчитане на множествените интелигентности в класната стая (според теорията на Хауърд Гарднър всеки човек има множество интелигентности / способности: езикова, логико-математическа, пространствена, музикална, телесно-кинестетична, интерперсонална, интраперсонална, и натуралистичната) и организиране на разнообразни дейности;
- професионално развитие на учителите стъпка по стъпка с помощта на eTwinning;
- включване на проектите eTwinning като метод на обучение, чрез който се осъществяват целите на учебната програма;
- използване на проектите eTwinning като извънкласни дейности и основа за осъществяване на проект „Училище за себеутвърждаване и европейски хоризонти“ (УСПЕХ).

Във втората част на семинара, в групи участниците разработиха и представиха дейност, която могат да използват в бъдещ eTwinning проект.

Презентацията, използвана по време на сесията, може да се разгледа на адрес:

Колеги представят своята групова работа

Среща с моята колежка и добра приятелка г-жа Айше Бангьова от с. Юруково, област Благоевград, по време на конференцията

https://docs.google.com/file/d/0B_pletB_SijUczM4SUIRV2NUVDA/edit?usp=sharing

Две сесии привлякоха моето внимание по време на конференцията: По време на първата, г-н Ясен Спасов, координатор на дейност eTwinning в България, представи онлайн инструменти за осъществяване на успешни училищни партньорства, които могат да се използват за разнообразяване на часовете по чужд език и другите предмети:

- Споделяне на файлове в **Google Drive** (често го използвам) и **Dropbox**;
- споделяне на образи във **Flicker** и **Picasa**;
- споделяне на видео чрез **YouTube** и **Vimeo**;
- онлайн презентации с **SlideRocket** и **Prezi**.

Втората сесия беше представяне на новия интерактивен сайт <http://ucha.se>, с интерактивни уроци по много училищни предмети за начален, прогимназиален и гимназиален етап, както и по английски език.

Информация за събитието е публикувана и в бюлетин на асоциацията на българските преподаватели по английски език (БАПА), който е достъпен на адрес:

<http://www.beta-iatefl.org/4551/blog-news/e-newsletter-issue-5-march-may-2013/>

Цветелена Таралова Главен

учител по английски език

88-мо СОУ „Димитър Попнико-

лов“ гр. София

Работна обстановка по време на семинара

eTwinning проект „Jingle Bells” и видео конферентна връзка

„Belling together” или „Звъним заедно” е проект по eTwinning, чието начало е поставено на Контактен семинар по дейност eTwinning, през месец октомври 2012 година във гр. Вроцлав, Полша, и по който работи група „Мечо Пух” при ЦДГ „Детелина”, гр. Тервел. Наши партньори са ЦДГ №1 „Звънче”, гр. Шумен, Детска градина № 2, гр. Левин Бжегски от република Полша, Детска градина от гр. Рига, Латвия, и Детска градина от гр. Рекарей, Португалия. Към проекта по-късно се присъединиха още две детски градини от община Тервел: ЦДГ „Детски свят”, с. Безмер и ОДГ «Честименско». Целта на проекта е чрез заучаването на песента „Jingle Bells”, децата от страните партньори да се запознаят помежду си, да почувстват коледния дух на този празник, да подобрят своите музикални умения и да разширят езиковите си познания.

Коледа! Най-хубавият, най-чаканият, най-желаният, най-светлият празник! Чакан с еднакво нетърпение от всич-

ки малки, големи и вече отдавна пораснали деца. Празнична украса! Хиляди светлини! Камбанен звън!

Като за начало всички участници в проекта изработиха презентации, в които представиха децата и учителките от своите детски градини. Нашите снимки, монтирани във весели коледни камбанки, зазвъняха заедно с камбанките на децата от Шумен, Полша, Португалия и Латвия! Втората ни задача бе да си изработим сами музикални инструменти, с които да си акомпанираме при изпълнение на песента „Jingle bells”. Ние заложихме на работата с природни и отпадъчни материали. За целта събрахме капачки от бутилки, дървени чаталчета, метални кутийки, тел и прежда. С много старание оцветихме и украсихме металните кутийки, сложихме в тях зрънца ориз, царевица, боб и се получиха чудесни маракаси. Дървените чаталчета, омотани в разноцветни прежди, украсени с цветя от прежда, с помощта на нанизаните на телта капачки се пре-

върнаха в звучни музикални дайрета. Не забравихме и кратунките, чиито семена издават приятен звук. И тях оцветихме и превърнахме в маракаси, а едновременно с това и в коледни картини. След като приготвихме музикалните инструменти, научихме и песента „Jingle bells”, като първия куплет пеехме на български език, а припева – на английски. Трудно ни беше в началото, но с търпение и упоритост научихме английските думи. Научихме и микс от коледни песни. Изготвихме видеозапис на песента, който бе публикуван в Twin Space пространството на проекта, и харесан от нашите партньори.

Следващата задача бе рисуване на картини по текста на песента „Jingle bells”. На цветните листове оживяха еленчета, теглещи шейната на Дядо Коледа, празнично украсени елхи, звънящи звънчета върху елхови клончета, усмихнати снежни човеци и много разноцветни пакети, които крият изненади. От чудесните рисунки – а те всички бяха такива – подредихме из-

ложба, след което изготвихме и публикувахме презентация, а после видяхме и рисунките на нашите полски, португалски и български приятели.

Предстоеше ни да напишем писмо до Дядо Коледа, но преди това трябваше да претворим нашите желания в рисунки. На белите листове оживяха кукли, автомобили, книжки за оцветяване и моливи, куфарчета с боички, а един хамстер надничаше от клетката си.

И така: дойде най-вълнуващият за всяко дете момент – писмото до Дядо Коледа. От лист червен картон ни гледаше усмихнат добрият старец, до него имаше голям чувал, върху който ние апликирахме картинки с нашите коледни желания, украсихме писмото със снежинки и го изпратихме на Дядо Коледа.

На 17.12.2012 г. облечени с красиви роклички, костюми и шапки на джуджета отидохме в Читалище „Димитър Дончев – Доктора”, гр. Тервел, където с помощта на библиотекарката Цанка Жечкова осъществихме видеоконферентна връзка между ЦДГ „Детелина” гр. Тервел, ЦДГ №1 „Звънче” гр. Шумен и Детската градина № 2 гр. Левин Бжегски от Република Полша.

Отначало бяхме малко притеснени, но когато на екрана се появиха нашите шуменски и полски приятели, се успокоихме, махахме си с ръце и си изпращахме въздушни целувки.

Полските деца ни поздравиха с песента „Jingle bells”, която изпълниха на полски език, а припева пееха на ан-

глийски език. След тях ние изпяхме песента, като пяхме куплета на български език, а припева – на английски език. По същия начин изпълниха песента и децата от гр. Шумен.

След това, вперили поглед в екрана, получихме музикален поздрав от полските ни приятели, а ние ги поздравихме с микс от коледни песни. С Коледна песен ни поздравиха и шуменските деца.

Дойде ред и на танците. Танцувахме заедно с полските деца. Получихме бурни овации за нашия танц и с интерес гледахме изпълнението на децата от гр. Шумен.

В края на нашата среща прозвучаха на полски, български и английски пожеланията „Весела Коледа”, и „Щастлива Нова Година”.

Нашата среща приключи. Тръгнахме си от читалището с надеждата, че някога ще се видим с нашите нови приятели не само на екрана, но и на живо! Но как ще говорим с тях! Как ли? На езика на Детството!

Капка Георгиева
Директор на ЦДГ „Детелина”,
гр. Тервел

Международна среща в Ловеч

май – Денят на българската просвета и култура и на славянската писменост, и така доброволството, особено в областта на културата, се вписва ярко в събитията. „Освен споделянето на добри практики, освен придобиването на нови знания, днес тук ще се случи и нещо друго важно – каза още кметът – нови запознанства и утвърждаване на приятелството между нашите страни“. Гост на конференцията беше управляващият посолството на Република Португалия у нас Луиш Фераш. Той разказа за изградените още преди 150 години асоциации на пожарникарите в Португалия, които работят на базата на доброволството под контрола на правителството.

В програмата на гостуващите участници бяха включени уроци по български език, уъркшопове по грънчарство и рециклиране, а също така им бе дадена възможност да пригответ свои традиционни ястия, от които всички успяха да опитат.

Проектът „This is Us; Our Place! Our culture!“ е финансиран от Център за развитие на човешките ресурси по секторна програма „Грюндвиг“, дейност „Партньорства за познание“, в рамките на Програма „Учене през целия живот“.

Илиана Николова, „Сдружение Екомисия 21 век“

В периода от 13 до 16 май 2013г. в Ловеч се проведе третата по ред среща на участниците в международния проект „This is us; our place, our culture“, реализиран от сдружение „Екомисия 21 век“ по секторна програма „Грюндвиг“, Програма „Учене през целия живот“. В срещата се включиха участниците от Хърватска, Полша, Португалия, Великобритания, Исландия, Босна, Литва,

Румъния и България.

Срещата започна с Международна конференция за доброволчество, която бе открита от кмета на Община Ловеч – г-н Минчо Казанджиев. Той приветства участниците от международната група, които представиха в Ловеч доброволчески практики. Казанджиев подчерта, че форумът се провежда между две светли за Ловеч дати – 11 май – Денят на Ловеч и 24

Мрежата „Евридика“

Мрежата „Евридика“ е създадена през 1980г. като стратегически механизъм, установен от ЕК и държавите членки, за подкрепа на европейското сътрудничество в областта на образованието.

От 2013 г. мрежата се състои от 40 национални звена, намиращи се във всички 36 държави, участващи в Програма „Учене през целия живот“ на ЕС (държави членки на ЕС, бившата югославска република Македония, Исландия, Черна гора, Сърбия, Турция, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария). Тя е координирана и ръководена от Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура в Брюксел, която изготвя проучванията и предоставя набор от онлайн ресурси.

Мрежата „Евридика“ подпомага основно хората, ангажирани с формулиране на образователната политика на национално, регионално и местно ниво, както и на работещите в европейските институции. Основният акцент е представянето на информация за структурата и организацията на образованието в Европа на всички нива. Публикациите на мрежата могат да се групират общо в следните направления:

- описания на националните образователни системи,
- сравнителни изследвания по определени теми,
- индикатори и статистически данни.

Данните са достъпни безплатно в електронен вид на уебсайта на мрежата или при поискване – на хартия.

Вижте най-новите изследвания на „Евридика“ (Eurypedia, тематични анализи, факти и цифри, ключови данни) или пълния списък на публикациите. Всички публикации по „Евридика“ са на разположение на EU-Bookshop. EU Bookshop е PDF каталог, който улеснява търсенето. В него са изброени всички изследвания по „Евридика“ от 1986 г. насам в хронологичен ред. Този каталог съдържа директни връзки към английските публикации в EU Bookshop, както и към преводи на други езици, които са на разположение.

Eurypedia е нов продукт на „Евридика“, чиято цел е да представи най-изчерпателна и точна картина на образователните системи и реформи в Европа. Обектът обхваща 38 европейски образователни системи в рамките на 33 страни, участващи в Програма „Учене през целия живот“.

Гражданско образование в Европа

Насърчаването на гражданите, особено на младите хора, да участват активно в социалния и политическия живот, напоследък се превръща във водещ политически приоритет, както на национално, така и на европейско ниво. Социалните и гражданските компетенции са сред осемте ключови компетенции за учене през целия живот, определени от Съвета и Европейския парламент през 2006г.

С избора на страна от интерактивна карта, ще получите достъп до специфична национална информация относно образователната система на съответната държава, както на английски език, така и на националния език на страната. Информацията е предоставена от националните звена, които работят със съответното Министерство на образованието и национални експерти.

Насърчаването на активното гражданство също се превърна в една от основните цели за образователните системи в цяла Европа, съгласно определението на Стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението (ET 2020). Тъй като образованието се разглежда като основно средство за насърчаване на активното гражданство, докладът на „Евридика“, „Гражданско образование в Европа 2012 г.“, има за цел да представи развитието през последните години на политиките и мерките, отнасящи се до гражданското образование в различните европейски страни. За тази цел докладът прави преглед на актуалното състояние в пет основни теми:

- 1) Цели и организация на учебната програма;
- 2) Участие на учениците и родителите в училищата;
- 3) Училищна култура и участие на учениците от гимназиалния етап в общественния живот;
- 4) Оценяване и оценка;
- 5) Подкрепа за учителите и училищните директори.

В този доклад гражданското образование се отнася до аспекти на образованието на училищно ниво, които подготвят учениците да станат активни граждани, гарантирайки, че те притежават необходимите знания, умения и нагласи, за да допринесат за развитието и благополучието на обществото, в което живеят. Определението обхваща не само процесите на преподаване и учене в класната стая, но и натрупания посредством училищния живот и общностните дейности практически опит.

Докладът представя информация за 31 държави от мрежата „Евридика“ (държавите членки на ЕС, Исландия, Норвегия и Турция) и подчертава постигнатия напредък (когато има такъв), след последното проучване на „Евридика“ по темата, публикувано през 2005г. Взети са предвид и всички политически реформи, планирани за следващите години, доколкото това е приложимо. Референтната година е 2010/11г.

Пълното изследване „Гражданско образование в Европа“ е публикувано: - на английски език на интернет страницата на мрежата „Евридика“: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/thematic_studies_en.php; - на български език на интернет страницата на мрежата „Евридика“: http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/thematic_reports/139BG.pdf

Интензивни програми „Еразъм“ Международна интензивна програма за обучение по семиотика – добра практика за устойчиво развитие преди и след проектния процес

Семиотиката (наричана още семиология) е научна дисциплина, която изучава знаците както поотделно, така и групирани в знакови системи. Тя включва изучаването на това как се създава значението на един знак и също неговото разбиране, въобще знаковите процеси (семиоза), или сигнификацията (значението) и комуникацията - знаците, но и символите.

Формално семиотиката е разделена на 3 дяла:

Семантика: занимава се с отношението между знаците и техните означаеми (референти, денотати, номинати);

Синтактика: занимава се с отношението между самите знаци и правилата, които ги управляват (свързват);

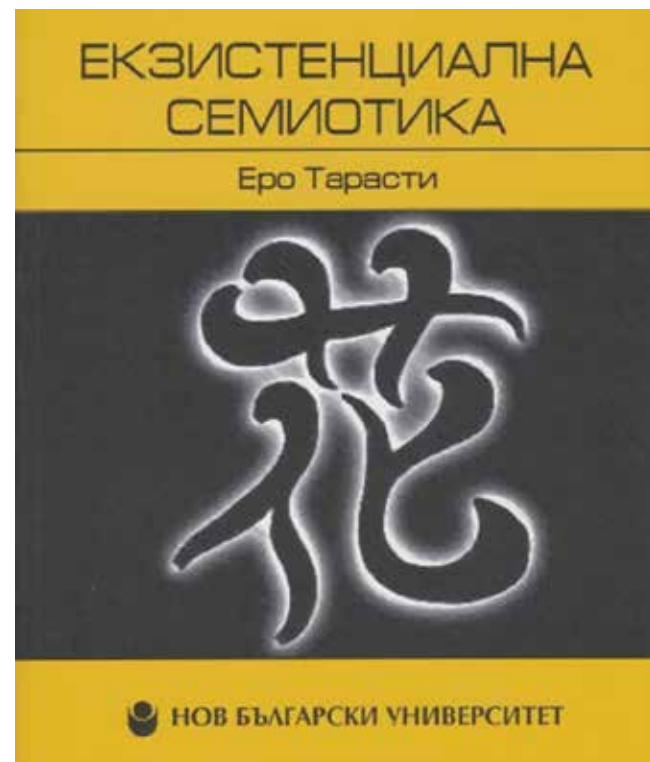
Прагматика: занимава се с отношението между дадени знаци и интенцията (намерението) на използвания ги;

Да се мисли семиотично означава да се мисли по много начини, според проф. Б. Богданов (В градината с розите 2, 2006, 7-8 с.), а според Джон Дийли, семиотично се е мислило и преди съвременните знакови теории. Всяко мислене става в знаци, както първи отбелязват йезуитите коимбрийци през 1606 год. и както Чарлз Пърс по-късно поддържа толкова непреклонно. Чувствата също са в знаци. Известно е Пърсовото твърдение, че „Човекът е знак“: човешкото същество е знак на това, което знае, чувства и въобразява за света, погрешно или правилно, във всеки отделен момент.

Семиотиката е корпусът от знания за знаците, придобити и развити посредством анализ и разсъждение върху действието на знаците в дадена област на знанието, науката. Чарлз Сандърс Пърс /1839 – 1914/, основател на философската доктрина, известна като прагматизъм, предпочитал името „семейотика“. Значението на знака не се съдържа в самия знак, а се поражда при неговото интерпретиране – процесът на семиозис. Семиотиците правят разлика между знак и динамичен знак – последното при Сосюр е означаващо, а при Пърс е динамичен знак.

Действителните и потенциални области на приложения на семиотиката са безбройни. Малкълм Еванс, световно известен британски семиотик в областта на маркетинга и преподавател в Метрополитън университета смята, че трябва да се изучава „чиста семиотика“, а медийните, културни или литературни науки да се изучават със специфичен семиотичен компонент.

Дефинирани са четири основни семиотични парадигми: Семиология; Прагматична семиотика; Текстуална

семиотика и Социосемиотика. Те си задават един и същ основен въпрос: „Къде да се търси отговорността за разбирането в комуникационния процес?“ Разликата между тях се съдържа в отговорите на въпроса.

На четвъртата парадигма от този четиристранен модел е посветена Интензивната Еразъм програма за обучение по семиотика: „Социосемиотика“. Международната интензивна програма за обучение по семиотика е дейност с традиции, която успешно се провежда вече 18 го-

дини от Югоизточноевропейски център за семиотични изследвания на Нов български университет (НБУ). Пилотното издание е в далечната 1995 година, в Софийската градска библиотека, 1996 г. в комплекса „Журналист“ край Варна, 1997 г. в Баня, 1998-2003 г. в комплекс „Св. Кирик и Йолита“ край Асеновград, 2004-2012 г. в Созопол. Докладите и лекциите от Интензивната програма се публикуват в сборници. През 2001 г. НБУ печели финансиране на проект за Еразъм Интензивна програма, когато дейността все още е централизирана и кандидатстването е към Европейската комисия. Със стартирането на програмата „Учене през целия живот“, през 2007 г., кандидатстването за Интензивни програми става децентрализирано, проектът отново е финансиран от секторна програма „Еразъм“, за три поредни години от 2007 до 2009 г., включително. Тази допълнителна финансова подкрепа дава нов тласък на провежданото интензивно обучение по отношение на включване на повече чуждестранни партньори и на по-голям брой чуждестранни участници.

За разглеждания период в семиотичните програми изнасят лекции повече от 70 гост лектори от над 20 страни, участие взимат над 300 студенти от НБУ и над 100 чуждестранни студенти. Получените кредити, удостоверени със сертификат в края на всяко издание, се признават в учебните програми в 9 европейски университета. В обучението се включват активно и български и международни бизнес експерти, като лектори и организатори на работни ателиета и практически занимания. Успешното международно сътрудничество води до създаване на консорциум от три от най-активните университети от Финландия, Италия и Естония, който печели централизиран проект към Европейската комисия, по секторна програма „Еразъм“, за разработване на първата съвмест-

на докторска програма по семиотика 2010-2012г. Печелившия стратегия на проекта е предложеният ефективен подход за решаване на конкретни проблеми, свързани с разпространението на знанието и отношението му с качеството на живот в съвременните информационни общества. Докторантите в тази програма извършват изследванията си в институции и бизнескомпании извън университета, резултатите от работата им се оценяват както от академични лица, така и от професионалисти.

Благодарение на добре подготвения план за разпространение на резултатите, както и на оценките на студентите и преподавателите, новият формат на Интензивната програма става достатъчно популярен и престижен на международно ниво. Поради което, след приключване на третото издание, финансирано от програма „Еразъм“, и в резултат на успешното партньорско сътрудничество с Интердисциплинарния център за изследване на комуникацията – Торино, Италия (CIRSe), координиращата институция осигурява допълнителни източници на финансиране, на проектен принцип, по програма Coopelink към италианското министерство на науката и образованието (MIUR). Нещо повече – всеки декември, в продължение на три години, група докторанти участва с доклади на двудневен международен семинар, а най-добрите впоследствие са публикувани в престижното семиотично списание Lexia, чиито броеве 5 и 7 стават съвместно издание на двата центъра.

Не закъснява и високата оценка на Международната асоциация за семиотични изследвания и Югоизточноевропейският център за семиотични изследвания при Нов български университет е избран за организатор и домакин на XII световен конгрес по семиотика, който ще се проведе от 16 до 20 септември 2014 г. в София.

**д-р Савена Борисова,
старши експерт ЦРЧР**

Team Europe Junior

Младежки екип Европа

Един джуниър разказва

Младежки екип Европа, **Team Europe Junior** – един невероятен шанс за развитие и обогатяване. Какво представлява всъщност? За да се отговори на този въпрос, трябва да се тръгне малко по-отдалече.

Всяка държава в Европейския съюз има свой т. нар. Екип Европа. Създаден през 1989г. с подкрепата на Европейската комисия, той в действителност е мрежа от хора, които по някакъв начин са свързани с процеса на интеграция или с европейската идея като цяло. Това могат да бъдат експерти от най-различни области – от икономисти, политолози, преподаватели във висши училища до представители на информационните центрове, бизнеса или публичната администрация. Основната им задача е да участват като лектори на различни конференции, семинари, дискусии и по този начин да допринасят за повишаване осведомеността относно ЕС. Това са хора, доказали се в своята сфера като професионалисти.

Тук идва мястото и на нашия **Младежки екип Европа**. Той е своеобразно продължение и развитие на Екип Европа. През 2011г. Представителството на Европейската комисия в България лансира конкурс за своя пилотен проект „Team Europe Junior“. Целта на проекта беше съобразена с тематичния акцент на самата година – 2011 – Европейска година на доброволството. В конкурса могат да участват студенти, които имат подчертан интерес към европейската интеграция. Тяхната основна задача е да се включат в инициативата на Европейската комисия „Отново на училище“, по време на която трябва да се върнат в училището, което сами са завършили, и да изнесат презентация пред учениците на тема, свързана с ЕС, както и да провокират интерес сред гражданите по отношение на доброволството и европейските въпроси.

Подбраните 48 участници са наградени с обучително пътуване до Брюксел. Впоследствие т. нар. „джуниъри“ се включват активно във всички информационни дейности на

Представителството на ЕК, както и в събития на информационните центрове Европа Директно.

През 2012г. Представителството на ЕК решава да разшири проекта и обявява нов конкурс за подбор на още 24 джуниъри. Един от новоизбраните участници, за щастие, се оказах аз. Решението да се включа в конкурса може би ще се окаже едно от най-важните до този етап в живота ми. Навярно би прозвучало помпозно и неистинско, но отразява на 100% емоциите, които изпитах през изминалите месеци.

Кое е специфичното и вълшебното в този проект? – За по-малко от две години успях да се запозная и срещна с истински професионалисти и да науча страшно много – да преодолея притеснението от говорене пред публика, да развия уменията да работя в екип, да получа ценни практически съвети. Успях да посетя много различни места, на които се провеждаха самите събития, да създам много полезни контакти, но най-важното – успях да създам истински приятелства.

*Цветомира Годинова,
Team Europe Junior*

